

รายงานสถานการณ์ความไม่สงบในตะวันออกกลาง (อิสราเอล × ปาเลสไตน์ × อิหร่าน)

TPSO
Trade Policy and Strategy Office

ระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน – 4 กรกฎาคม 2568

ครั้งที่ 235

Highlights

อิสราเอล-ปาเลสไตน์

1. ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เผย อิสราเอลยอมรับเงื่อนไขข้อตกลงหยุดยิงในฉนวนกาซาแล้ว เรียกร้องฮามาสยอมรับข้อตกลงขั้นสุดท้าย
2. อิสราเอลยอมรับข้อเสนอทูตสหรัฐฯ ยืนยัน ต้องการบรรลุข้อตกลงยุติสงครามในฉนวนกาซา
3. นายกรัฐมนตรีอิสราเอลส่งสัญญาณเป็นครั้งแรกว่า ต้องการข้อตกลงเพื่อยุติสงครามในฉนวนกาซา
4. นายกรัฐมนตรีอิสราเอลเผย สงครามอิหร่าน 12 วัน เปิดโอกาสในการช่วยเหลือตัวประกันในฉนวนกาซา
5. กองทัพอิสราเอลประกาศให้ชาวปาเลสไตน์อพยพออกจากพื้นที่ทางตอนเหนือของฉนวนกาซา ขณะที่ผู้นำสหรัฐฯ เรียกร้องให้ยุติสงครามในฉนวนกาซา

อิสราเอล-อิหร่าน

6. อิหร่านประกาศระงับความร่วมมือกับ IAEA อย่างเป็นทางการ อ้างเหตุผลด้านความมั่นคงหลังถูกโจมตี
7. กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ยืนยัน ปฏิบัติการโจมตีทางอากาศของสหรัฐฯ ทำให้โครงการนิวเคลียร์ถอยหลังไปอย่างน้อย 1 ปี
8. อิหร่านยังไม่พร้อมกลับสู่การเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์กับสหรัฐฯ
9. สหรัฐฯ ยกเลิกการพิจารณาผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน และพร้อมโจมตีอิหร่านอีกครั้ง หากเห็นหน้ากิจกรรมด้านนิวเคลียร์

สถานการณ์ความเคลื่อนไหวล่าสุด

1. ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เผย อิสราเอลยอมรับเงื่อนไขข้อตกลงหยุดยิงในฉนวนกาซาแล้ว เรียกร้องฮามาสยอมรับข้อตกลงขั้นสุดท้าย ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ของสหรัฐฯ เปิดเผยเมื่อ 2 ก.ค. 68 ว่า ผู้แทนสหรัฐฯ ได้หารือกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลอิสราเอลเกี่ยวกับสถานการณ์ในกาซา และอิสราเอลยอมรับเงื่อนไขที่จำเป็นต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ข้อตกลงหยุดยิงในฉนวนกาซา เป็นเวลา 60 วันแล้ว ซึ่งทางสหรัฐฯ จะร่วมทำงานและเจรจากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อจะนำไปสู่สันติภาพและการยุติสงคราม ทั้งนี้ ผู้นำสหรัฐฯ ไม่ได้เปิดเผยรายละเอียดของเงื่อนไขดังกล่าว แต่ระบุว่า ผู้แทนของกาตาร์กับอียิปต์ ซึ่งเป็นผู้ไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาส จะส่งต่อข้อเสนอขั้นสุดท้ายให้กับกลุ่มฮามาส พร้อมแสดงความหวังว่า ฮามาสจะยอมรับข้อตกลงนี้ เพื่อประโยชน์แก่ตะวันออกกลาง นอกจากนี้ ประธานาธิบดีทรัมป์ยังได้กล่าวว่า การมาเยือนสหรัฐฯ ของนายกรัฐมนตรีอิสราเอลในสัปดาห์หน้า จะเป็นโอกาสที่จะหารือและตกลงการหยุดยิงในฉนวนกาซาด้วย อย่างไรก็ตาม ยังไม่ได้มีการยืนยันเกี่ยวกับข้อตกลงดังกล่าวจากทาง

อิสราเอล ขณะที่นายกรัฐมนตรีอิสราเอล ยังให้คำมั่นว่า กองทัพอิสราเอลจะยังคงเดินหน้าทำสงครามกวาดล้าง กลุ่มฮามาสในฉนวนกาซาต่อไป จนกว่าอิสราเอลจะได้รับชัยชนะในสงครามครั้งนี้ ด้านเจ้าหน้าที่อาวุโสของกลุ่มฮามาสระบุว่า พร้อมทั้งจะบรรลุข้อตกลงหยุดยิงชั่วคราวในฉนวนกาซาของผู้นำสหรัฐฯ และยินดีที่จะยอมรับความคิดริเริ่มใด ๆ ก็ตาม ที่อาจนำไปสู่การยุติสงครามกับอิสราเอล

2. อิสราเอลยอมรับข้อเสนอทูตสหรัฐฯ ยืนยัน ต้องการบรรลุข้อตกลงยุติสงครามในฉนวนกาซา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิสราเอลแถลงเมื่อ 2 ก.ค. 68 ยืนยันว่า อิสราเอลมีความจริงใจที่จะบรรลุข้อตกลงกับกลุ่มฮามาส เพื่อยุติสงครามในฉนวนกาซาและให้ปล่อยตัวประกันที่ถูกกลุ่มฮามาสจับตัวไว้กลับอิสราเอลตามข้อเสนอของนายสติฟ วิตคอฟฟ์ ผู้แทนพิเศษด้านกิจการตะวันออกกลางของประธานาธิบดีสหรัฐฯ พร้อมเน้นย้ำว่า ขณะนี้มีสัญญาณเชิงบวกบางประการ แต่ยังไม่อยากเปิดเผยรายละเอียด และเป้าหมายของอิสราเอลคือ การเริ่มเจรจาข้อตกลงหยุดยิงดังกล่าวโดยเร็วที่สุด แต่การตกลงใด ๆ ต้องชัดเจนว่า กลุ่มฮามาสไม่เพียงแคร์รับผิดชอบต่อการเริ่มต้นสงครามครั้งนี้เมื่อวันที่ 7 ต.ค. 65 เท่านั้น แต่ยังต้องรับผิดชอบในการสานต่อสงครามนี้ด้วย นอกจากนี้ ยังเรียกร้องให้นานาชาติกดดันกลุ่มฮามาสเพื่อยุติสงคราม และสนับสนุนความคิดริเริ่มของสหรัฐฯ ด้วย

3. นายกรัฐมนตรีอิสราเอลส่งสัญญาณเป็นครั้งแรกว่า ต้องการข้อตกลงเพื่อยุติสงครามในฉนวนกาซา ประธานาธิบดีสหรัฐฯ กล่าวเมื่อ 1 ก.ค. 68 ยืนยันถึงความเชื่อมั่นว่า นายกรัฐมนตรีอิสราเอลต้องการข้อตกลงหยุดยิงและการปล่อยตัวประกันเพื่อจะยุติสงครามในฉนวนกาซา ซึ่งจะยิ่งอีกครั้งเกี่ยวกับความจำเป็นในการยุติสงครามต่อนายกรัฐมนตรีของอิสราเอล ระหว่างการหารือกันในสัปดาห์หน้า และคาดการณ์ว่า ข้อตกลงหยุดยิงและปล่อยตัวประกันจะบรรลุในเร็ว ๆ นี้ และคิดว่าจะมีข้อตกลงกันในสัปดาห์หน้า ด้านสื่อในอิสราเอลรายงานว่า ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อ 1 ก.ค. นับเป็นครั้งแรกที่นายกรัฐมนตรีส่งสัญญาณว่า ต้องการข้อตกลงเพื่อยุติสงครามในฉนวนกาซาในเร็ว ๆ นี้ และจะมีการเจรจาทางอ้อมกับกลุ่มฮามาสในอีกไม่กี่วันข้างหน้า รวมถึงแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นมากขึ้นเกี่ยวกับถ้อยคำเกี่ยวกับการยุติสงครามมากกว่าที่เคยทำมาก่อนด้วย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีอิสราเอลมีกำหนดจะเดินทางไปยังกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ของสหรัฐฯ และจะพบกับผู้นำสหรัฐฯ ในวันที่ 7 ก.ค. เพื่อหารือความคืบหน้าของการทำข้อตกลงหยุดยิงและช่วยเหลือตัวประกัน โดยก่อนการเดินทางดังกล่าว ได้มีการหารือกันที่สำนักงานนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับความพยายามในการบรรลุข้อตกลงปล่อยตัวประกันกับกลุ่มฮามาส ซึ่งมีรายงานว่า มีความเคลื่อนไหวในเชิงบวก

4. นายกรัฐมนตรีอิสราเอลเผย สงครามอิหร่าน 12 วัน เปิดโอกาสในการช่วยเหลือตัวประกันในฉนวนกาซา นายกรัฐมนตรีอิสราเอล กล่าวระหว่างเยือนสำนักงานของหน่วยข่าวกรองความมั่นคงภายในอิสราเอล (Shin Bet) เมื่อ 29 มิ.ย. 68 ระบุว่า การโจมตีตอบโต้ทางอากาศกับอิหร่านสร้างโอกาสให้แก่อิสราเอล มีโอกาสมากมายที่เกิดขึ้นหลังจากชัยชนะต่ออิหร่านในครั้งนี้ ประการแรกคือ การช่วยเหลือตัวประกันที่ถูกกลุ่มฮามาสควบคุมตัวในฉนวนกาซา และประการที่สองคือ การแก้ปัญหาในฉนวนกาซาและเอาชนะกลุ่มฮามาสให้ได้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีอิสราเอลเชื่อว่าจะสามารถบรรลุทั้งสองภารกิจนี้ได้ และนอกเหนือจากนั้น โอกาสในระดับภูมิภาคกำลังเปิดกว้างขึ้น ซึ่งคำกล่าวของนายกรัฐมนตรีอิสราเอล สอดคล้องกับที่หัวหน้าคณะเสนาธิการกองทัพอิสราเอล กล่าวเมื่อ 27 มิ.ย. 68 ว่า สงครามในอิหร่านที่สิ้นสุดเมื่อ 24 มิ.ย. อาจช่วยผลักดันเป้าหมายของอิสราเอลต่อกลุ่มฮามาส ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากอิหร่านในฉนวนกาซาได้ ด้านกลุ่มตัวแทนของครอบครัวตัวประกันที่ยังคงถูกควบคุมตัวอยู่ในกาซาอีก 50 คน กล่าวว่า เป็นครั้งแรกที่คำแถลงของเนทันยาฮู ให้ความสำคัญกับตัวประกัน

5. กองทัพอิสราเอล ประกาศให้ชาวปาเลสไตน์อพยพออกจากพื้นที่ทางตอนเหนือของฉนวนกาซา ขณะที่ผู้นำสหรัฐฯ เรียกร้องให้ยุติสงครามในฉนวนกาซา เมื่อ 29 มิ.ย. 68 กองทัพอิสราเอลประกาศให้ชาวปาเลสไตน์ในพื้นที่ทางตอนเหนือของฉนวนกาซาอพยพไปยังเขตอัล-วามาซี (Al-Mawasi) ในเมืองข่านยูนิสทางตอนใต้ของฉนวนกาซา ซึ่งอิสราเอลกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่มนุษยธรรม ก่อนที่กองทัพอิสราเอลจะยกระดับปฏิบัติการทางทหารอย่างรุนแรงในพื้นที่ทางตอนเหนือของฉนวนกาซา เพื่อทำลายขีดความสามารถของกลุ่มฮามาส ด้านประธานาธิบดีสหรัฐฯ เปิดเผยผ่านแพลตฟอร์ม Truth Social เรียกร้องให้อิสราเอลกับกลุ่มฮามาสบรรลุข้อตกลงหยุดยิง เพื่อยุติสงครามในฉนวนกาซา พร้อมเน้นย้ำให้มีการทำข้อตกลงในฉนวนกาซา และพาตัวประกันกลับบ้าน ขณะเดียวกัน อียิปต์และกาตาร์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากอเมริกา ได้เริ่มฟื้นฟูความพยายามในการผลักดันเพื่อยุติความขัดแย้งที่ยืดเยื้อมานานกว่า 20 เดือน
6. อิหร่านประกาศระงับความร่วมมือกับ IAEA อย่างเป็นทางการ อ้างเหตุผลด้านความมั่นคงหลังถูกโจมตี เมื่อ 2 ก.ค. 68 ประธานาธิบดีอิหร่านลงนามในกฎหมายระงับความร่วมมือกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ซึ่งเป็นหน่วยงานตรวจสอบด้านนิวเคลียร์ขององค์การสหประชาชาติ (UN) หลังจากที่รัฐสภาอิหร่านได้พิจารณาร่างกฎหมายว่าด้วยการระงับความร่วมมือของสาธารณรัฐอิสลามกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ซึ่งเสนอเป็นญัตติด่วนพิเศษสองวาระ โดยจะเป็นการระงับความร่วมมือใด ๆ กับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศโดยทันที ทั้งในส่วนของสนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (NPT) และมาตรการพิทักษ์ความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการเข้าตรวจสอบโครงสร้างพื้นฐานทางนิวเคลียร์ของอิหร่าน จะต้องได้รับการอนุมัติจากสภาความมั่นคงแห่งชาติสูงสุดของอิหร่านก่อน ทั้งนี้ การระงับความร่วมมือดังกล่าวมีขึ้นหลังจาก อิหร่านกล่าวหาว่าเข้าข้างประเทศตะวันตก IAEA และเพิกเฉยต่อการที่อิสราเอลโจมตีโครงสร้างพื้นฐานทางนิวเคลียร์ของอิหร่าน
7. กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ยืนยัน ปฏิบัติการโจมตีทางอากาศของสหรัฐฯ ทำให้โครงการนิวเคลียร์ถอยหลังไปอย่างน้อย 1 ปี กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ เปิดเผยเมื่อ 2 ก.ค. 68 ว่า ปฏิบัติการโจมตีทางอากาศของสหรัฐฯ ต่อโครงสร้างพื้นฐานนิวเคลียร์ของอิหร่าน 3 แห่ง เมื่อ 22 มิ.ย. 68 ที่ผ่านมา ทำให้การพัฒนาโครงการนิวเคลียร์อิหร่านล่าช้าออกไปอีก 1 - 2 ปี ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่า ปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐฯ ในครั้งนี้ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยโฆษกกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ระบุว่า จากข้อมูลข่าวกรองทั้งหมดที่มี ทำให้เชื่อได้ว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านนิวเคลียร์ของอิหร่านถูกทำลายลงหมดแล้ว แต่ไม่ได้แสดงหลักฐานมาสนับสนุนการประเมิน ทั้งนี้ แลงการณ์ดังกล่าวมีขึ้นหลังจากในช่วงสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา ผู้อำนวยการทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) เปิดเผยว่า อิหร่านอาจกลับมาเสริมสมรรถนะยูเรเนียมในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า เนื่องจากการโจมตีของสหรัฐฯ และอิสราเอลไม่ได้สร้างความเสียหายให้กับโครงสร้างพื้นฐานนิวเคลียร์ของอิหร่านทั้งหมด และมีโอกาสที่ยูเรเนียมเสริมสมรรถนะสูงที่อิหร่านครอบครองจำนวนมาก จะรอดพ้นจากการโจมตีดังกล่าว
8. อิหร่านยังไม่พร้อมกลับสู่การเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์กับสหรัฐฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิหร่านให้สัมภาษณ์สถานีโทรทัศน์ CBS News ของสหรัฐฯ เมื่อ 30 มิ.ย. 68 ว่า อิหร่านยังไม่พร้อมกลับเข้าสู่การเจรจากับสหรัฐฯ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์ของอิหร่านในระยะเวลานี้ อันใกล้นี้ เนื่องจากต้องใช้เวลาพิจารณาเงื่อนไขและข้อเสนอที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งจำเป็นต้องได้รับหลักประกันจากสหรัฐฯ ว่าจะไม่ใช้การเจรจาเป็นข้ออ้างเพื่อปฏิบัติการทางทหารต่ออิหร่านอีก นอกจากนี้ ยังยืนยันว่า อิหร่าน

จะเสริมสมรรถนะยูเรเนียมอีกครั้งเร็ว ๆ นี้ เพื่อชดเชยเวลาที่เสียไป พร้อมระบุว่าปฏิบัติการทางทหารของอิสราเอล ต่อโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน ระหว่าง 13 - 24 มิ.ย. 68 ไม่บรรลุผลสำเร็จ เนื่องจากการโจมตีทางทหาร ไม่สามารถทำลายวิทยาการและเทคโนโลยีด้านการเสริมสมรรถนะยูเรเนียมของอิหร่านได้ แต่ยิ่งทำให้อิหร่านมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ยิ่งขึ้น และระบุว่า โครงการนิวเคลียร์เพื่อสันติของอิหร่านกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจของชาติ และชาวอิหร่านจะไม่ยอมละทิ้งโครงการดังกล่าวโดยง่าย

9. **สหรัฐฯ ยกเลิกการพิจารณาผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน และพร้อมโจมตีอิหร่านอีกครั้ง หากเห็นหน้ากิจกรรมด้านนิวเคลียร์** ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ระบุเมื่อ 27 มิ.ย. 68 ประกาศยกเลิกแผนผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน และพร้อมโจมตีอิหร่านอีกครั้ง หากอิหร่านยังคงเสริมสร้างสมรรถนะยูเรเนียมเพื่อพัฒนาหัวรบนิวเคลียร์เพื่อตอบโต้กรณีผู้นำสูงสุดอิหร่าน ระบุเมื่อ 26 มิ.ย. 68 ว่า อิหร่านมีชัยชนะเหนือสหรัฐฯ และอิสราเอล หลังจากประสบความสำเร็จในการโจมตีตอบโต้สหรัฐฯ ด้วยการโจมตีฐานทัพสหรัฐฯ ในกาตาร์ โดยประธานาธิบดีทรัมป์แสดงความไม่พอใจต่อท่าทีดังกล่าวของอิหร่าน และยืนยันว่า สหรัฐฯ สามารถทำลายโรงงานนิวเคลียร์ของอิหร่านทั้ง 3 แห่ง อีกทั้งยังช่วยคัดค้านแผนของอิสราเอลที่มุ่งสังหารผู้นำสูงสุดอิหร่าน พร้อมทั้งเรียกร้องให้ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) เข้าตรวจสอบโรงงานนิวเคลียร์ของอิหร่าน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
4 กรกฎาคม 2568